

RTU studiju kurss "Konflikti un mediācija sociālajā darbā"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1585
Nosaukums	Konflikti un mediācija sociālajā darbā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Irina Strazdiņa - Doktors, Docents
Mācībspēks	Santa Melķe - Lektors Rita Orska - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss padziļina zināšanas par konfliktu būtību, cēloņiem, attīstības dinamiku un risināšanas taktikām, pilnveido prasmes konfliktu risināšanā, izmantojot mediāciju.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt padziļinātu izpratni par konflikta un mediācijas būtību, konflikta cēloņiem, dinamiku, mediācijas procesu, prasmju pilnveidi konfliktu risināšanā, mediācijas pielietošanu sociālajā darbā. Studiju kursa uzdevumi: - pilnveidot zināšanas par konfliktu cēloņiem, attīstības dinamiku un komunikācijas paņēmieniem konfliktu risināšanā; - sniegt zināšanas par mediācijas metodi, tās piemērošanas principiem, iespējām, ierobežojumiem un posmiem; - attīstīt spējas kontrolēt un risināt konfliktus, pielietojot nevardarbīgas komunikācijas prasmes; - attīstīt prasmes efektīvi komunicēt un sadarboties, un pilnveidot publiskās uzstāšanās prasmes; - veicināt pozitīvas attieksmes un nostājas izveidi attiecībā uz mediācijas piemērošanu sociālajā darbā ar klientiem; - attīstīt prasmes novērtēt savu ieguldījumu un uzņemties atbildību par efektīvāku konfliktu risināšanu; - pilnveidot empātijas spējas, radošumu, iniciatīvu, spēja mācīties, būt sociāli atbildīgam.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Patstāvīgais darbs. Refleksija par izmaiņām attieksmē pret konfliktu. Uzraksta eseju par savu personisko attieksmi pret konfliktu. 2. Patstāvīgais darbs. Vienas konfliktsituācijas (pēc studenta izvēles) un tās risinājuma variantu apraksts. 3. Patstāvīgais darbs. Materiālu apkopojums un prezentācijas sagatavošana par mediācijai piemērotiem un nepiemērotiem konfliktiem. Situāciju apraksti. 4. Patstāvīgais darbs. Vienas konfliktsituācijas (no sociālā darba prakses) risinājuma, izmantojot mediāciju, apraksts.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1.Stefano Calicchio (2023) Konflikta vadība 4 soļos. Rīga, Jāņa rozes apgāds. 2.Leiendekers A. (2016) Konflikta vadība. Profesionālās pilnveides un tālākizglītības iestāde mācību centrs MIERVIDI 3.Mediācijas likums (2014) http://likumi.lv/doc.php?id=266615 4.Rone, D. (2021). Konfidencialitātes princips mediācijā un tās izņēmumi. Tiesības un tiesiskā vide mainīgos apstākļos, 398-407. https://doi.org/10.22364/juzk.79.45 Papildu / Additional: 1.Bolis J., Gereiša Z. (2015) Mediācija un sarunas. Rīga, Juridiskā koledža. 2.Benjamin, R. (2012). The Natural History of Negotiation and Mediation: The Evolution of Negotiative Behaviors, Rituals and Approaches. https://www.mediate.com/articles/NaturalHistory.cfm 3.Grīns R. (2024) Karš. 33 stratēģijas. Rīga, Zvaigzne ABC. 4.Latvijas Republikas Tieslietu ministrija. (2020). Mediācija. https://www.tm.gov.lv/lv/mediacija 5.Loodle,S. (2017) PACSIA Mediation Training Manual. Peace and conflict studies institute Australia. Pieejams: http://pacsia.com.au/wordpress/wp-content/uploads/2017/05/PaCSIA-Mediation-Training-Manual.pdf, p. 69-71, 73-76. 6.Mayer, B. (2012). The Dynamics of Conflict: A Guide to Engagement and Intervention. 2nd ed. San Francisco: Jossey Bass. P.245-266. 7.Par koncepciju "Mediācijas ieviešana civiltiesisku strīdu risināšanā". (18.02.2009). Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumsNr.121. https://likumi.lv/ta/id/188058-par-koncepciju-mediācijas-ieviešana-civiltiesisku-stridu-risināšana 8.Roga, V.(2015) Ekoloģiskā kompetence sociālajā darbā kopienā. Deutschland/Germany; Omni Scriptum GmbH&Co.KG; ISBN:978-639-77337-8 9.Samuseviča, A. (2008) Stresa un konfliktu menedžments//Mācību līdzeklis sociālā darba speciālistiem. Liepāja: LiePA 10.Waldman E.(2011) Mediation Ethics: Cases and Commentaries. First edition. San Francisco: Jossey Bass 11.Whatling, T. (2012). Mediation Skills and Strategies: A Practical Guide. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers. P. 140-159. Citi informācijas avoti / Other sources of information: 1. https://www.mediacija.lv/ 2. Family mediation council: http://www.familymediationcouncil.org.uk/ 3. Negotiation and Mediation Concepts and Terminology: https://mediate.com/negotiation-and-mediation-concepts-and-terminology/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas par personības īpatnībām, saskarsmes procesu.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Sociālās komunikācijas būtība un attīstība. Komunikācijas izpaušme, nozīme un pielietojamība. Komunikācijas modeļi. Sociālie tīkli un to attīstība. Sociālā partnerība kopienā.	2	0	2	0
Konflikta fenomenoloģija. Mūsdienu skatījums uz konfliktu. Paradigmas maiņa attieksmē pret konfliktu. Konflikta struktūras komponenti: konflikta dalībnieki, konflikta nosacījumi, cēloņi, konflikta dalībnieku rīcība, konflikta rezultāts.	4	10	2	14
Konflikta dinamika.	4	0	2	0
Konflikta risināšanas stratēģijas: konfrontācija un kooperācija.	6	16	2	20
Mediācijas būtība. Tās attīstības vēsture pasaulē un Latvijā. Sociālā mediācija Mediācijas pamatprincipi. Raksturīgākās pazīmes. Pozitīvisma un funkcionēšanas spēju saglabāšanas aspekts.	4	0	2	0
Mediācijas process. Procesa etapi Mediācijas procesa novērtēšana.	6	10	2	14
Mediācija sociālā darbinieka profesionālajā darbībā. Mediatora prasmes un personības īpašības. Komediācija.	4	16	2	20
Ētikas jautājumi mediācijā. Mediācija ģimenes strīdos, vardarbības konteksts. Kaimiņu strīdu risināšana.	2	0	2	0
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Zināšanas: 1. Zina un izprot konflikta fenomenoloģiju, dinamiku, risināšanu un starpniecības posmu norisi.	Vērtēšanas metodes: 1. Aktivitāte semināros; 2. Praktiskās nodarbības; 3. Patstāvīgie darbi 1 un 2. Vērtēšanas kritēriji: 1. Prasme veidot un vadīt profesionālu sarunu ar klientu, lai noskaidrotu klienta resursus, vēlmes, vērtības saistībā ar konflikta jautājumu; 2. Prasme mērķtiecīgi virzīt sarunu uz risinājumu, palīdz klientam identificēt iespējamus risinājumus un vienoties par turpmāko rīcību. 3. Prasme precīzi un vispusīgi raksturot konflikta būtību; 4. Prasme skaidri identificēt konfliktējošo pušu kopīgās un atšķirīgās intereses, vajadzības un pozīcijas; 5. Prasme piedāvāt vairākus pamatotus konflikta risināšanas veidus.
Prasme: 1. Prot izpētīt un izvērtēt klienta vajadzības, saistītās ar viņa vēlmēm un iespējām. 2. Prot vadīt konfliktu risināšanu ar mediācijas metodes palīdzību.	Vērtēšanas metodes: 1. Aktivitāte semināros; 2. Patstāvīgie darbi 3 un 4; 3. Praktiskās nodarbības. Vērtēšanas kritēriji: 1. Prasme veidot aprakstu par konfliktu no sociālā darba prakses, noteikt tā piemērotību risināšanai ar mediācijas palīdzību; 2. Prasme parādīt dažādas metodes klientu atbalstam; 3. Prasme virzīt klientus uz patstāvīgu lēmumu pieņemšanu; veicina klienta patstāvību un atbildību par izvēli. 4. Prasme veidot sarunu ar konfliktā iesaistītajām pusēm, virzot viņus uz patstāvīga lēmuma pieņemšanu, risinājuma izvēli; 5. Prasme vadīt sarunu profesionāli, izmantot aktīvās klausīšanās un jautājumu tehnikas; 6. Prasme sekmēt pušu sadarbību.
Kompetence: 1. Spēj sniegt atbalstu klientam viņa personīgo īpašību, spēju un prasmju samērošanā lēmuma pieņemšanas gaitā un virzīt klientu uz patstāvīgu lēmumu pieņemšanu. 2. Spēj sociāli atbildīgi savā profesionālajā darbībā risināt klientu konfliktus, ja nepieciešams izmanto mediāciju.	Vērtēšanas metodes: Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Prot demonstrēt teorētiskās zināšanas, kuras atspoguļojas konfliktsituāciju modelēšanā (zināšanas par konfliktu būtību, cēloņiem un attīstību; precīzi un argumentēti piemēro teorētiskās atziņas konfliktsituāciju modelēšanā).

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktivitāte semināros un lekcijās	10
Aktivitāte praktiskajās nodarbībās	25
Patstāvīgie darbi	25
Eksāmens: konfliktsituācijas modelēšana, izmantojot mediāciju	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	